

FORBÍNA

Art^{es}
UMĚLECKÉ SDRUŽENÍ, z.s.

ČASOPIS O ZÁBAVNÍM UMĚNÍ

OLYMPIA

2023

Mistr zábavního umění

Art^{es}
UMĚLECKÉ SDRUŽENÍ, z.s.
OLYMPIA

Revue ArtmagazínEs - Forbína vydává Nakladatelství Olympia, s.r.o. a Umělecké sdružení ARTES. Vydáváno jako občasník. ISSN 2787-9275, NEPRODEJNÉ. Odpovědní redaktoři Tomáš Hejna a PhDr. Václav Soldát, Ročník III., číslo 2, září/říjen 2023. Své připomínky a příspěvky posílejte na: art.es.forbina@seznam.cz, art.es.sdruzeni@seznam.cz, redakce@zabava-artes.cz

Drazí čtenáři, vážení příznivci zábavního umění a zejména jeho osobností, potažmo MISTRŮ,

dovolte mi, abych Vás uvítal při čtení speciálního vydání časopis Forbína, které vychází u příležitosti předávání cen Mistr zábavního umění 2023. Jde o již osmý ročník, a jsme rádi, že se právě letos můžeme se spoustou našich přátel a kolegů, ale také diváků sejít na prknech Divadla Semafor, které letošní ročník hostí. Je to pro nás významné z mnoha důvodů. Tak například naším hostitelem je již ocenění MISTR ZÁBAVNÍHO UMĚNÍ Jiří Suchý. Tedy Mistr nad mistry, který má za sebou skutečně nevšední kariéru skladatele, herce, textaře, dramaturga, scénáristy, režiséra, zpěváka i spisovatele. Těžko bychom hledali obor v zábavním umění, v němž by neexceloval! O to důležitější to pro nás je, že jsem takto vzácnými hosty v roce 55 výročí Uměleckého sdružení Artes!

Na tohoto čísla se prostřednictvím kulturního sociologa Václava Soldáta seznámíte s novými laureáty ceny Mistr zábavního umění, připomeneme Vám ve zkratce historii Artesu a její předsedy a také přinášíme několik novinek, například o nejnovějším titulu, který Artes připravil spolu s Nakladatelstvím Olympia, projektech z nedávné doby a dalších projektech připravovaných na příští měsíce.

Tomáš Hejna

ZNÁME JMÉNA NOVÝCH MISTRŮ

O tom co pro naši historii znamenal rok 1968, rok předcházející a roky po něm asi není třeba příliš hovořit. Ostatně mnoho čtenářů to období jistě ještě zažilo, anebo jim o něm vyprávěli rodiče. Co ví ovšem jen málokdo, že právě v tomto období, konkrétně 27. května 1968, byl položen základní kámen pro vznik Uměleckého sdružení Artes. Pojdme se tedy spolu podívat o celých 55 let zpátky, abychom si připomněli první události spojené se založením Artesu.

minulostí až na pražský Smíchov do Domu kultury, do jeho Velkého sálu, kam byla svolána na tu dobu velmi výjimečná schůze mnoha výjimečných lidí. Až do té doby pravidly svázání umělci všech možných směrů, ale s nimi také další kulturní činovníci a dokonce i množství novinářů se v tomto krátkém období domohli konečně tolik očekávané svobody projevu, a tak se dalo očekávat, že s nově nabytou možností prezentovat se budou chtít také něco dělat. Právě tito lidé se sešli ve

zmíněném Velkém sále Domu kultury na Smíchově, a rozhodli se udělat něco pro sebe i pro zábavní umění.

Za svoláním schůze, která ještě nebyla oficiální, stáli Jaroslav Olša, Bohumil „Bóža“ Wymer, Milan Gajda, Ladislav Kozderka a Jiří Popper. Diskutovalo se o době, o událostech, o budoucnosti jednotlivců i celého umění a kultury všeobecně, zkrátka o všem podstatném. I o směřování českého zábavního umění jako celku, protože nová doba vyžadovala nové způsoby přístupu, nový náboj, znamenala úvahy o nové funkci zábavního umění v tomto tolik odlišném období. Tehdy nikdo netušil, že půjde o změnu trvajících jen velmi krátce – ale uvažovat o změnách bylo i tak aktuálně nutné!

V předcházejících (ale i nadcházejících) letech byla práce umělců velmi přísně sledována a řízena z oficiálních míst, jako byl například Pragokonzert, Pražské kulturní středisko nebo společnost Cirkusy a varieté. Bez těchto oficiálních institucí a jejich „posvěcení“ nemohl nikdo jen tak veřejně vystupovat, a už vůbec nesměli umělci o své vůli jez-

dit třeba na zájezdy do zahraničí, dokonce ani do toho „spřáteleného“. Rok 1968 a uvolnění poměrů dávali lidem šanci na změnu. Artes, o jehož názvu a budoucí činnosti neměli ani zde přítomní ještě tušení a nedovedli si nic podobného dost dobře představit, měl právě v tomto směru pomáhat.

Již vyjmenovaní muži, kteří celé setkání zorganizovali a také vedli, ještě neměli tušení, že jsou vlastně novým výkonným výborem nového uměleckého sdružení, které se v prvních letech existence podobalo spíš kulturní a umělecké agentuře než sdružení umělců. Myšlenka však byla jasná. Umělci z řad zpěváků, estrádnicích a varietních herců, eskamotérů, všichni ti kouzelníci, konferenciéři, drobná hudební, humoristická i ostatní uskupení, ti všichni toužili po tom, aby mohli konečně svobodně vystupovat, kde se jim zachce. Aby si mohli domlouvat angažmá i bez oficiálních agentur, aby si mohli rozšířit portfolio působnosti o nové akce, a pokud to šlo, tak i o vystupování za hranicemi Československa. Není bez zajímavosti, že mezi zakládajícími členy byly například takové osobnosti, jako Gustav Brom, Felix Holzmann, Josef Kobr, Ladislav Kozderka, Jan Pixa, Václav Štekl nebo Marie Štichlová, a později přibýly stovky dalších. K nejstarším členům patří třeba Josef Zíma, a takto bychom mohli pokračovat ještě dlouho. V době největšího rozmachu měl totiž Artes členů stovky! Jak už bylo naznačeno, prvním předsedou se stal Jiří Popper. Dá se říct, že to pro něj byla v dalším období jedna z přitěžujících okolností. 27. květen můžeme považovat za oficiální den vzniku Artesu. Ještě nezískal svůj název, ještě mu scházely stanovy, chybělo mu stálé vedení, chyběl mu potřebný směr. To vše se rodilo živelně, podle aktuálního stavu věcí a po-

třeb. Důležité ale bylo, že se našli lidé, kteří byli ochotní nové sdružení zorganizovat, obětovat mu čas, schopnosti, že se našli lidé, kteří chtěli spolupracovat, podílet se na společné činnosti a být v tomto ohledu užiteční nejen sobě, ale i ostatním svým kolegům. Jiří Popper, tehdy populární zpěvák, tehdy jistě netušil, že se stává historicky prvním předsedou Artesu – ovšem ani to, že jen několik měsíců po tomto významném datu bude muset odjet dokonce za hranice jako emigrant.

Jednání trvalo několik hodin, bohužel se nám o něm nezachoval detailnější zápis, ze kterého bychom mohli získat detailnější informace. Díky práci předposledního předsedy Artesu Václava Junka se nám ale dochovalo vyjádření zpěváka Richarda Adamce, rovněž dlouholetého předsedy, který pro jeho publikaci Zábavní umění v šesti kapitolách a jeho Mistři (Olympia a Artes v roce 2017) vypověděl o tomto dni:

„Rozhodně z toho všeho neměla pojit žádná další jen tak nějaká agentura ani jakési bezzubé, vzájemně se podporující sdružení, nýbrž řádná profesní organizace. Natolik silná, aby se mohla stát rovným partnerem všech myslitelných ministerstev a podobných státních orgánů či dalších souvisejících institucí. A tak vlivná a autoritativní, aby se mohla podílet na utváření kulturní politiky státu. Už tohle samo o sobě byla ale přece něco opravdu úžasného!“

Ten den byl ustanoven výbor – jen dočasně a neformálně na základě „hlasování“ zde přítomných. Vznikl základ určitých stanov, přestože musely být v budoucnosti přirozeně několikrát měněny a upravovány. Ovšem základy byly položeny, a cíl byl jednoznačný. Artes měl začít vydávat pro svoje potřeby

vlastní časopis a měl mít v každém kraji svoji zastupující pobočku, která by pomáhala propagovat všechny zúčastněné umělce, ale také umožňovala sjednávat nová vystoupení a nové aktivity za slušných podmínek. Významná byla i snaha finančně a propagačně pomáhat slabším článkům, méně úspěšným osobnostem, které se měly „svězt“ s těmi úspěšnějšími a vyzdvihovanějšími, jako když na koncertě slabší skupina dělá předskokana slavnějším kolegům. Za tímto účelem byl Artes založen jako vůbec první profesní organizace v Čechách, a proto si dnes připomínáme již 55 let jeho existence. Měl umělcům pomáhat, měl je vést, poskytovat jim útočiště.

Z plánů, které si dali tehdejší představitelé Artesu za cíl, museli později slevit a na celkem dlouhou dobu se nakonec Artes odmlčel úplně. Proč? Doba se opět změnila, krátké období uvolnění bylo vystřídáno ještě tvrdšími omezeními a zákazy. To se odrazilo také na činnosti Artsu, který se stal terčem útoků tisku i úřadů. Nakonec byl na příkaz shora zrušen a do roku 1989 se o něm nemělo vůbec hovořit. Zbylo po něm jen pár vzpomínek, například na akci Artistic Show Forum 69, přehlídku malých žánrů, která se odehrála v Karlových Varech, a na níž vystupovala přes šedesát uměleckých skupin. Stejně tak vzniklo jen pár čísel časopisu, který se zakladatelé Artesu v roce 1968 rozhodli vydávat kvůli informování veřejnosti o dění na poli zábavního umění. Dnes na něj volně navazuje Forbína.

Po roce 1989 byl Artes jednou z prvních profesních organizací, která začala znovu fungovat. Byl to opět Jaroslav Olša, který přišel s myšlenkou Artes obnovit a pokračovat tak v započaté činnosti z roku 1968. Tentokrát již s jistotou, že starý režim padl a nové příležitosti jsou otevřeny.

55 LET UMĚLECKÉHO SDRUŽENÍ ARTES

A tak na přelomu dubna a května 1990 vznikl Artes znovu, tedy navázal po dlouhé odmlce na své předchozí působení. Do jeho čela se nejprve postavil na základě volby nejprve Eduard Hrubeš, později Dalimil Klapka, Richard Adamec, Václav Junek a nakonec současný předseda Jožka Zeman.

Povaha Artesu se postupně měnila a přizpůsobovala době. Zatímco původní Artes zahrnoval nejen estrádní umělce, ale také umělce z cirkusových manéží a celkově mnoho osob z různých profesí, zkrátka ty, kteří měli zájem v roce 1968 něco nového dělat. Po roce 1989 se Artes začal soustředit především na umělce z oboru zábavy. Důvodů bylo několik. Vznik dalších profesních organizací, vznik prvních profesionálních agentur, příchod agentur ze zahraničí, ale především i určitá pochopitelná nechuť některých umělců vázat se na nějaké nové organizaci, když v předchozích desetiletích byli násilím nuceni být někde organizováni za každou cenu. Navíc se řada umělců, kteří byli před rokem 1989 „v kurzu“, dostala do dočasné stagnace. Artes tak nikdy nenabyl své původní síly. I tak se mu podařilo uspořádat několik úspěšných akcí, kterými navázal na rok 1969, buď

vlastními silami, nebo jako partner. Jmenujme například účast Artesu na Jubilejní výstavě v roce 1991, II. Artes Show Forum v roce 1992 v Divadle ABC a Varietě Praga nebo akce Zlatá platina spojená s nejuspěšnějšími deskami, která se konala v Lucerně.

Doba uměleckých sdružení ale byla nenávratně pryč, a úloha Artesu stejně jako i dalších profesních organizací, postupně končila. Pro mnohé byl Artes jen nostalgickou vzpomínkou, pro další institucí, která zastupovala starší generaci umělců. V činnosti Artesu zakotvily programy zejména pro starší diváky, kteří uměli ocenit významné umělce naší kultury navzdory přílivu nových uměleckých směrů. Dnes jsou akce pro seniory nepostradatelnou součástí činnosti Artesu. Současná vlajková loď Artesu ale vznikla až v roce 2016. Cena Mistr zábavního umění, která se uděluje již osm let!

Mezi tím se v Artesu vystřídala celá řada osobností, jak ve vedení, tak i v jeho činnosti. Po určitou dobu jeho činnost víceméně stagnovala a velmi pomalu se zvedala nahoru. Dnes se Artes může prokázat podporou celé řady sice menších, ale často významných projektů. Kromě

představení pro seniory a udělování cen Mistr zábavního umění Artes uvádí významné osobnosti také do Síně slávy zábavního umění, další osobnosti uvádí do Síně legend zábavního umění, vede toho podporuje různé edukační projekty z oblasti zábavního umění, jako jsou naučné přednášky, výstavy a v neposlední řadě podpořil také vydání celé řady knih. Vedle časopisu Forbína provozuje také kulturně-informační web zabava-artes.cz, kde se objevují týdně nové články nejen o současnosti, ale a o minulosti zábavního umění. Zprávy z tohoto webu přejímají i další zejména internetová média.

Tomáš Hejna

JOSEF POPPER

KAREL VLACH

NAĎA URBÁNKOVÁ

EDUARD HRUBEŠ

JIŘÍ VALA

DALIMIL KLAPKA

RICHARD ADAM

VÁCLAV JUNEK

JOŽKA ZEMAN

LAUREÁTI MISTR 2023

MICHAL SUCHÁNEK

Herec, scénárista, autor, režisér.

Narodil se 29. srpna 1965

Po absolvování Pražské konservatoře se stal velice vítaným hercem v dnes už desítkách filmů, televizních seriálech a dalších zábavných pořadech. Začal hrát v Divadle Františka Ringo Čecha.

Jeho popularita začala už filmem „Sněženky a machři“, pak to byl „Tankový prapor“, ale hodně se uplatnil v oblíbených seriálech „Třetí patro“, „Bambinot“ aj. Nejvíce zaujal

v komediálním seriálu „Tele, tele“, spolu s Veronikou Žilkovou a Josefem Cardou, kde se projevil i jako nápaditý autor a scénárista.

V roce 2021 napsal podle své divadelní hry i scénář filmu „Večírek“, který i sám režíroval.

Jeho humor je nezaměnitelný, mnohdy tzv. prvoplánový. Dokáže se ale smát i sám sobě v rolích ušlápnutých, ale snaživých nešiků. Jeho improvizací schopnosti můžeme stále sledovat v hravém seriálu „Partička“. Ne náhodou je označován jako Mistr

improvizace a zdomácněla i jeho přezdívka „Suchoš“. Jako oblíbenec i dětského publika má svoji „Hvězdu na Chodníku slávy“ ve Zlíně.

VERONIKA ŽILKOVÁ

Komediální herečka, dabérka i moderátorka.

Narodila se 16. října 1961

Známe jí z desítek filmů a televizních inscenací, mnozí si vzpomenu zejména na její aktivitu v komediálních seriálech „Tele, tele“ a dalších. Neméně zajímavé ale jsou i její dokumenty o Izraeli.

Ještě jako studentka gymnázia zpívala v legendárním souboru Chorea Bohemika Jaroslava Krčka. Po vystudování DAMU začala hrát v mnoha divadlech. V Hudebním divadle Karlín, v Divadle na Vinohradech i hlavní roli „Adina“ v letech 1995-2013, ale i v ABC, Na Fidlovačce, Činoherním

klubu a dalších.

Zcela samozřejmě excelovala ve filmech i televizi. První ocenění „Český lev“ získala za vedlejší roli ve filmu „Zapomenuté světlo“ v roce 1966. Pak přišli např. „Krakonoš a Lyžníci“, „Kamarád do deště“ až po „Babovřesky“ či „Anděl páně“. V televizi hodně účinkovala hlavně v seriálech, začalo to v „My všichni školou povinni“ v roce 1984, přes „Tele, tele“ s Richardem Genzerem, Michalem Suchánkem a Josefem Cardou, přes „Ošklivka Katka“, i „Vyprávěj“ v letech 2009-13 a dalších. Filmů a seriálů byly už desítky, skoro ke stovce. Hodně z nich i dabovala.

Je dokonalá především v rolích mírně střelených ženských, hýřících úsměvem a dobrou náladou v každé situaci.

Jak to všechno může dodnes zvládat?!

MONIKA ABSOLONOVÁ**Zpěvačka a herečka****Narodila se 27. 9. 1976**

„Teď královnou jsem já“ a hned je jasno, že hit z muzikálu Angelika zpívá právě Monika.

Po dětském zpívání v Kühnově dětském sboru i tréninku u Lídy Nopové začala brzy profesionálně zpívat a svoji nejlepší „parketu“ našla v muzikálech. Její první byl Dracula, následoval Krysař, Rebelové a jiné. Nejlepší role ale měla u Michala Da-

vida v divadle Broadway v celé sérii počínaje Kleopatrou, pak Tři mušketýři (Milady), v Angelice, Noci na Karlštejně a dalších.

V letech 2002 a 03 byla ve Zlatém slavíku vyhlášena jako Skokanka roku a v roce 2002 nominována na cenu Thálie za Kleopatru.

Hrála a zpívala v muzikálu Funny Girl v divadlech v Ústí nad Labem, Ostravě i pražském Studiu Dva. Uplatnila se i v dabingu a několika filmech

Zdenka Trošky.

Vždy usměvavá, s výrazným hlasem i dokonalým hereckým projevem.

VÁCLAV KOPTA**Herec, hudebník, textař, moderátor****Narodil se 21. června 1965**

Ještě jako student Pražské konzervatoře – hudebně dramatický obor, hostoval v Divadle na Vinohradech.

V osmnácti se objevil ve filmu „Sněženky a machři“ v roce 1983, samozřejmě pak i ve „Sněženkách“ po 25 letech v roce 2008.

Od roku 1986 byl členem Divadla Semafor, kde hrál prakticky ve všech

hrách a uplatňoval i své muzikantské dovednosti.

Svůj komediální talent uplatnil v téměř 40 filmech, rozhlasových hrách i dabingu. Psal texty pro nejznámější zpěvačky, např. Hanu Zagorovou, Martu Kubišovou, Evu Pilarovou a další. Jako moderátor se uplatnil i v oblíbených soutěžích Zpívá celá rodina, Peče celá země, hrál i ve známých seriálech, např. Ulice, Krejzovi aj. V roce 2022 zvítězil

v populární soutěži „Tvoje tvář má známý hlas“.

GALERIE MISTRŮ 2022

GALERIE MISTRŮ 2022

KNIHY V ARTESU 2023

Všechny knihy, na kterých jsme se podíleli nebo je podpořili najdete na našem webu zabava-artes.cz nebo zakoupíte na iolympia.cz

AKCE PRO SENIORY

KULTURNÍ AKCE

PŘEDNÁŠKY

VÝSTAVA
100 osobností
Kralupská, Slánská a Kladenská

PROJEKT, NAVAZUJÍCÍ NA KNIŽNÍ ENCYKLOPEDII 100 OSOBNOSTI KRALLUPSKA, SLÁNSKA A KLADENSKA, MAPUJE ŽIVOTNÍ PŘEBĚHY A OSUDY VÝZNAMNÝCH A ZAJÍMAVÝCH OSOBNOSTÍ, KTERÉ SE V TĚTO OBLASTI NARODILY, PŮSOBILY NEBO DOŽILY SVÉ ŽIVOTY. VÝSTAVA PŘEDSTAVUJE VÍCE NEŽ TRICET TĚCHTO OSOBNOSTÍ UKÁZKOU TEXTŮ ZMÍNĚNÉ KNIHY, ALE TAKÉ ŘADU DOBOVÝCH FOTOGRAFIÍ, POKLEDNIC, NOTOVÝCH ZÁZNAMŮ ČI KNIH. AUTOR PŘIPRAVOVAL CELÝ PROJEKT POSLEDNÍ ČTYŘ ROKY A PREZENTUJE ZDE VÝZNAMNOU ČÁST POUŽITÝCH MATERIÁLŮ, KTERÉ PŘI PŘÍPRAVĚ KNIŽNÍHO PROJEKTU VYUŽIL.

VELKÉ PŘÍLEPY
sobota 21. října 2023
od 10 hodin do 19 hodin
Sál U Korychů
Doprava autobusy 316 a 350 Vstup zdarma

Na výstavě budou prezentovány tyto osobnosti: Zdenka Braunerová, Antonín Dvořák, Joe Hloucha, Benedikt Roehl, Mikošš Aleš, Václav Beneš Třebitzký, Olga Scheinpflugová, Antonín Čermák, Tomáš Garrigue Masaryk, Hana Benešová, Václav Krolmus, Karel Slavoj Amerling, Jiří Hauzvíc, Eduard Ingrš, Ota Pavel, Jaroslav Seifert a další.

AUTOR: TOMÁŠ HEJNA PARTNEŘI PROJEKTU: OLYMPIA ARTES FORBINA
Dějiny sebevědomí PRAŽSKÝ MAGAZÍN FORBINA

KOMPLETNÍ PŘEHLED NAŠICH AKTIVIT NALEZENETE NA WWW.ZABAVA-ARTES.CZ

